

Toimenpidealoite TPA 77/2022 vp

Jouni Ovaska kesk ym.

Toimenpidealoite lautamiesjärjestelmästä luopumisesta

Eduskunnalle

Kunnanvaltuustojen valitsevat maallikkotuomarit toimivat käräjäoikeuksissa ammattituomarien rinnalla. Yleensä kokoonpanossa on kaksi lautamiestä ja ammattituomari. Lautamieskokoonpanot osallistuvat vain vakavimpien ja yhteiskunnallisesti merkittävimpien rikosten käsittelyyn. Järjestelmän tarkoituksena on lisätä tuomioistuinten luotettavuutta.

Maallikkotuomareilta edellytetään puolueettomuutta, mutta ei lainopillista koulutusta. Lautamiehenä toimivalla henkilöllä ei siis ole välttämättä lainkaan oikeudellista koulutustaustaa. Käräjäoikeuden tuomarikokoonpanon vuoksi tuomio voi olla ammattituomarin kannan vastainen.

Lautamiesten valitseminen poliittisesti on vallanjaon näkökulmasta kestäväntöntä. Järjestelmään liittyy myös käytännön ongelmia, ja lautamiehet osallistuvat nykyisin aiempaa harvempiin käsittelyihin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lautamiesjärjestelmästä luopumiseksi.

Helsingissä 27.6.2022

Jouni Ovaska kesk
Heli Järvinen vihr
Atte Harjanne vihr
Iiris Suomela vihr
Satu Hassi vihr
Saara Hyrkkö vihr
Mirka Soinikoski vihr
Heikki Vestman kok
Marko Kilpi kok